

Enligt uppdrag
Anna Sahlberg 070 7917519

Datum: 2023-09-13
Diariennr: RSG 2023/436
Er beteckning: RSGASA

Försvarsdepartementet
Statsrådet
Carl-Oskar Bohlin
forsvarsdepartementet.registrator@
regeringskansliet.se

KOMPETENSFÖRSÖRJNING- EN NÖDVÄNDIGHET FÖR SVENSK RÄDDNINGSTJÄNST

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har statens ansvar att svara för utbildning för kommunal räddningstjänst, reglerad i myndighetens uppdrag. Vi, som valda politiker för räddningstjänsterna i Västra Götaland, vill med denna skrivelse påtala vår oro för att den bristfälliga kompetensförsörjningen till räddningstjänst i olika avseenden, riskerar att hämma förmågeutvecklingen av räddningstjänstupdraget över tid. Staten har ett ansvar att svara för ändamålsenlig kompetensförsörjning till svensk räddningstjänst och vi uppfattar att det finns brister i hur det uppdraget hanteras, när det kommer till utbildningsinsatser av skilda slag.

De utbildningar som vi har synpunkter på avser:

Utbildningen Skydd mot olyckor (SMO)

Skydd mot olyckor (SMO), den grundutbildning för brandmän ges endast på två platser, Sandö och Revinge, för många således geografiskt långt ifrån hemorten. Utbildningsplatserna blir allt färre på SMO-utbildningen. Våldigt få presumtiva brandmän startar utbildningen och ännu färre kommer den kommunala räddningstjänsten till del, då SMO-utbildningen inte enbart syftar till att utbilda brandmän (anställning vid kommunala förvaltningar, statliga myndigheter eller företag). När det gäller jämställdhets- och mångfaldsaspekter finns en del att önska. Att kunna bredda urvalet och kunna få mer mångfald och annan yrkesbakgrund bland utbildade är därför viktigt. Det återstår också en del i högsta grad adekvata färdigheter som den lokala räddningstjänsten måste komplettera, jämte tester av de sökande.

Det finns vidare synpunkter på hur utbildningens förläggning i tid hämmar räddningstjänstens behov att använda de nyutexaminerade i operativ tjänst. Det presumtiva brandmän som trots allt kommer till räddningstjänsterna tillgodoser alltså inte räddningstjänstens grundläggande behov.

Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap (GRIB)

GRIB har i omgångar setts över. Ett av de stora problemen kopplar till de behov som finns med att skicka deltidsanställd personal till platser långt från hemorten. Räddningstjänstens argument har varit att den sociala situationen för de lite äldre deltidsanställda måste vägas in och att närhetsprincipen måste gälla. Utbildningen ges numera, efter stora påtryckningar, delvis lokalt. För de lokalt förlagda utbildningarna har i några fall upphandling skett, i andra fall ges lokal utbildning, utan ersättning från staten. Det finns således ingen likvärdigt agerande från MSB, när det gäller hanteringen av ersättningsfrågorna för GRIB-utbildningen.

Räddningstjänst – en oundgänglig del av svensk krisberedskap

Räddningstjänsten är en av de viktigaste aktörerna för att upprätthålla en ändamålsenlig krisberedskap. Vi har uppfattat att räddningstjänstens roll inom ramen för planeringen av höjd beredskap avsevärt kommer att förändras och kräva större uppmärksamhet, bland annat med avseende på resurs- och utbildningsfrågor. Erfarenheterna från Rysslands pågående anfallskrig i Ukraina pekar mot att räddningstjänst är en av de viktigaste aktörerna för att återställa samhällets funktionalitet och inte minst, att upprätthålla försvarsvilja och motståndskraft. Det är därför rimligt att utsedd statlig aktör i högre grad gör vad de kan för att tillgodose räddningstjänstens behov av kompetensförsörjning med ändamålsenlighet, större geografisk spridning och med större gehör för de lokala räddningstjänsternas behov än vad som nu sker.

Sammanfattning

Räddningstjänsten står sammanfattningsvis, i likhet med andra branscher, inför stora utmaningar med rekrytering av brandmän, brandingenjörer och specialistbefattningar de kommande åren. Frågan är något av en ödesfråga och berör som ovan anförts inte enbart den lokala räddningstjänsten, utan är i högsta grad en nationell fråga. Vi hemställer att Forsvarsdepartementet i sin dialog med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap påpekar vikten av att möta de utmaningar som räddningstjänsten har att hantera och ger ekonomiska förutsättningar som kan tillgodose förhandenvarande och framtidsrelaterade behov.

Valda politiker för räddningstjänsterna i Västra Götaland,

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Ordförande Daniel Filipsson

Bohus Räddningstjänstförbund

Ordförande Erik Liljeberg

Herrljunga Räddningstjänst

Ordförande Mats Palm

Dals-Ed RTJ

Ordförande Andreas Nilsson

Räddningstjänsten Skaraborg

Ordförande Johan Ask

Räddningstjänsten Storgöteborg

Ordförande Ingrid Andreae

Tanum Räddningstjänst

Ordförande Håkan Elg

Sotenäs Räddningstjänst

Ordförande Therese Mancini

Strömstad Räddningstjänst

Ordförande Ola Persson

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Ordförande Rosemarie Liljenby Andersson

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Ordförande Dan Nyberg

Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Ordförande Jerker Lundin

Bengtsfors Räddningstjänst

Ordförande Stig Bertilsson

Åmåls Räddningstjänst

Ordförande Michael Karlsson

För kännedom

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

